

**Ponedjeljak, 10. travnja
2006.**

ZELENA ISTRA PRIPREMA OBILJEŽAVANJE ANTIGOLF DANA 29. TRAVNJA U PULI

Golferima voda iz vodovoda dvije a građanima 11 kuna

Prostorni plan Istarske županije predviđa 23 golf igrališta • Svaka 24 sata jedno golf igralište »popije« istu količinu vode kao i gradić od osam tisuća stanovnika • Preporuke kojima se želi ubrzati početak gradnje golf terena u Istri odnose se i na izdvajanje šuma iz šumsko-gospodarskog područja radi izgradnje pratećih sadržaja golf resorta!

Ove će godine na antigolf dan, 29. travnja, aktivisti Zelene Istre na pulskoj tržnici dijeliti letke građanima te ih nastojati senzibilizirati i informirati o značenju golf igrališta i njihove izgradnje u Istri. Iva Šverko, voditeljica zelenog telefona u ovoj ekološkoj udruzi, smatra da građani još uvijek ne znaju dovoljno o golfu ni o posljedicama te aktivnosti. Naime, županijskim prostornim planom u Istri su predviđena 23 igrališta, što je, po njenu mišljenju, ipak previše. Igrališta, naime, ne bi samo zauzela goleme površine (svako u prosjeku stotinjak hektara), već se uz njih veže i apartmanizacija.

Izgradnja golf igrališta nije daleka budućnost. Prema saznanjima Zelene Istre, od ukupnog broja prostornim planom planiranih golf igrališta studija utjecaja na okoliš odbijena je za dva i to golf igralište »Praščarija« kod Novigrada te »Brkač« kod Motovuna. Studija utjecaja na okoliš za golf igralište »Vrnjak« kod Grožnjana prošla je kod nadležnog Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, dok je za golf igralište »Marlera« izdana građevinska dozvola. Za golf igrališta »Crveni vrh« i »Markociju« (oba kod Umaga) javni uvid u studiju utjecaja na okoliš je izvršen, a je li ona odobrena nije nam poznato, ističe Šverko.

Svaki predloženi teren u Istri zauzima 80 do 150 hektara zemljišta

Razloga za neslaganje i zabrinutost zbog izgradnje golf igrališta, prema mišljenju Zelenih, ima mnogo. Svaki predloženi golf teren u Istri zauzima između 80 do 150 hektara zemljišta, uz golf terene u sklopu plana uz svako igralište veća je površina određena za izgradnju apartmanskih naselja, hotela i vila. Izgradnjom golf igrališta Istra ostaje bez šuma, pašnjaka, livada i vode. Što znači imati golf igralište u vlastitom dvorištu? Ona, naime, za sobom povlače mnoge ekološke probleme, a tri najvažnija, ili pak ona koja se najčešće navode, jesu: voda, gubitak bioraznolikosti i apartmanizacija. Negativan utjecaj golf igrališta na okoliš ovisit će i o samim lokalitetima. Poslovi vezani uz nekretnine (vrlo često netransparentne) usko su povezani s golf projektima, kao i problem vezan uz korištenje vode i njeno pretjerano trošenje te opasnost od salinizacije podzemnih voda u priobalnim krajevima i njihovo moguće zagađenje pesticidima. Drugi se odgovori vežu uz potencijalne opasnosti za područja visoke naturalističke vrijednosti (šume, jezera i vlažni krajevi) i konflikt s postojećim ekonomskim djelatnostima tih krajeva (poljoprivreda i uzgajanje životinja). Svako golf igralište srednjeg tipa s 18 rupa, prema procjenama Europske golf udruge, troši prosječno 2.000 kubičnih metara vode dnevno. Ili, svaka 24 sata jedno golf igralište »popije« istu količinu vode koju potroši jedan gradić od osam tisuća stanovnika. Ovdje se svakako ne govori o zanemarivim količinama vode koja se koristi za navodnjavanje i održavanje primjerene vegetacije na igralištu.

Upotreba vode za golf igrališta, gledano očima potrošača, postaje nepodnošljivi luksuz, naročito u periodima suše ili kada je smanjena količina vode. Stanovništvo Istre jako je dobro upoznato s tim problemom tijekom ljetnih mjeseci, a sada nam na vrat natovaruju i uzdržavanje 23 golf igrališta, kaže aktivistica Zelene Istre. Prema članku 6. Zakona o vodama (NN 107/95),

voda je nezamjenjiv uvjet života i rada. Obveza je svih osoba s pažnjom čuvati njezinu kakvoću, štedljivo i racionalno je koristiti uz jednake zakonom utvrđene uvjete. Prema 5. članku, za korištenje voda koje prelaze granice dopuštene opće uporabe, kao i za svako pogoršanje kakvoće vode, plaća se naknada razmjerno koristi odnosno stupnju i opsegu utjecaja na promjene u stanju voda.

Opasnost od salinizacije i dezertifikacije

Prema najavama Veljka Ostojića, postupak izdavanja građevinskih dozvola za gradnju golf terena će se pojednostaviti. Potom, u istom je listu istaknuto da se za golf igrališta s pratećim sadržajima ne bi plaćao vodni doprinos kao ni naknada za uređenje voda. Cijena vode iz izgrađenih vodoopskrbnih sustava iznosila bi najviše dvije kune po kubiku. Nadalje, preporuke kojima se želi ubrzati početak gradnje golf terena u Istri odnose se i na izdvajanje šuma iz šumsko-gospodarskog područja radi izgradnje pratećih sadržaja golf resorta. Da nismo vidjeli napisano, ne bismo vjerovali!

Andrea Atzori, odgovorna osoba u G.A.M.-u (Međunarodnoj mreži udruga protiv izgradnje novih golf igrališta), ističe: »Što se tiče obalnih golf igrališta ili onih u blizini obale, govorimo o drugoj ambijentalnoj opasnosti. Kada ne koriste vodu iz vodovoda i akumulacijskih jezera, promotori golfa se vrlo često hvale da su potpuno samostalni u opskrbi vodom koristeći vlastite bunare, one na samim terenima. U ovakvim slučajevima vlada potpuno neznanje ili svjesno zanemarivanje istine da je upravo bušenje bunara direktni uzrok porasta postotka soli u vodi u postojećim podzemnim vodama, a što dokazano dovodi do dezertifikacije teritorija. Govorimo o takozvanom fenomenu salinizacije pitkih voda.«

Kao što je dosad prikazano, golf nikada ne dolazi sam, dakle u zonama u blizini mora donosi urbanizaciju područja - vile i ostale nekretnine. Prema podacima tjednika »New Scientist«, na jednom golf igralištu u Japanu prosječno se primijeni 1,5 tona kemijskih proizvoda godišnje, količina koja je osam puta veća od one koja se koristi za polja riže. U časopisu »Journal of Pesticides Reform« govori se o 750 kg na godinu na jednom standardnom igralištu u SAD-u. U Danskoj se 135 golf igrališta (40 posto od ukupnog broja) koja su sagrađena na državnim ili općinskim terenima do kraja 2003. godine moralo prilagoditi postavljenim zahtjevima o dozvoljenim količinama pesticida koji mogu zagaditi podzemne vode. Sve je to regulirano državnim zakonom, i očiti je znak postojećeg problema.

Koliko košta realizacija i upravljanje golf igralištima?

Investitori i promotori golf igrališta prestano zanemaruju i skrivaju realnu cijenu realizacije i upravljanja golf igralištima. To postavlja pitanje koliko su golf igrališta sama za sebe, bez izgradnje apartmana koji će se kasnije prodavati, profitabilna?

Svaki projekt golf igrališta, prije ili kasnije, biva popraćen prijedlogom da se izgrade i rezidencijalne vile i pitanje je vremena kada će te nekretnine biti ponuđene na tržištu na prodaju. To je veoma čest slučaj kada se igrališta realiziraju u zonama koje su udaljene od velikih gradskih središta ili turističkih naselja.

U Italiji postoji 56.000 upisanih članova u 262 igrališta-kluba s prosjekom od 214 igrača na jednom igralištu u odnosu na 2.000 igrača po igralištu u SAD-u i manje od 1.000 igrača u Nizozemskoj i Japanu. To objašnjava činjenicu zašto su mnogi klubovi pred stečajem. Kao primjer može se navesti stečaj kluba u gradu Schladming u Austriji s 21 milijunom šilinga duga. Koliko će članova biti upisano ili je upisano u golf klubove u Hrvatskoj? Je li ta brojka dovoljna da oni svojim članarinama pokriju održavanje tih igrališta?

»Terra magica« postaje »Terra golfica – Istria betonica«!

Pri definiranju strategije golfizacije Istre nisu razmotrene druge mogućnosti strateškog razvoja Istarske županije koje u mnogo većoj mjeri vode računa o istarskoj autohtonosti, ekonomskoj samoodrživosti i samoodrživom razvoju, očuvanju okoliša, otvaranju novih radnih mjesta te razvoju turizma temeljnog na autohtonosti i ekologiji. Umjesto toga nudi se daljnja apartmanizacija i betonizacija Istre, pretvaranje šuma i livada u građevinska zemljišta, zagađivanje pesticidima i herbicidima, uništavanje prirodnih zona, ugrožavanje i/ili uništavanje autohtonih i prirodnih lanaca flore i faune. Umjesto strateških planova koji su na korist lokalnom stanovništvu u Istri se u cjelini promovira i provodi u djelo plan koji je na korist stranim investitorima. Istra poznata kao »Terra magica« postaje »Terra golfica – Istria betonica«!

Ako se baš moraju graditi golf tereni i ako ne postoji nijedna druga mogućnost strateškog razvoja Istre, neka to bude na permakulturni način. Cilj nam je zaustaviti bezumnu apartmanizaciju pod izlikom izgradnje golf igrališta, suludo trošenje vode te podilaženje investitorima koji žele betonizirati Istru jer - na osnovu kojih kriterija su u Istri predložena 23 golf igrališta? Stvarni interes za igranje golfa moglo bi zadovoljiti nekoliko golf igrališta u Istri čije bi se lokacije trebale

utvrditi na temelju pažljive studije utjecaja na okoliš.

Danas se u Hrvatskoj sport izdvaja kao jako važan medij - za ilustriranje poželjnog modela uspjeha. Uz nogomet, skijanje i rukomet konkretni primjer takve projekcije prema javnosti je i golf. Kao što znamo, o ukusima se ne raspravlja, pa vjerujem da ima golfera koji istinski uživaju u napucavanju loptice preko livade. Međutim, golf sadrži brojne »ekskluzivne« elemente koji ga čine sportom elite ili onih velike platežne moći: ekskluzivni klubovi i hoteli, luksuzna garderoba, vile, wellness centri, ugostiteljski objekti, bazeni, »spoj« prirode i sporta, uživanje u boravku u »netaknutoj« prirodi... Osim spomenute elite većina građana nema prilike uživati u sportu kao što je golf. Problem golfa u Hrvatskoj je prvenstveno ekološki i kulturološki jer tereni uništavaju biološku različitost na dotičnom području, objavila je, uz ostalo, Zelena Istra u svom mjesečniku »Zinfo«.

Priredila Mirjana VERMEZOVIĆ

---

zapri